

Streszczenie

Badanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Analiza projektów szkoleniowych realizowanych

w ramach komponentu regionalnego PO KL
w województwie podkarpackim

projekty konkursowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Badanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Analiza projektów szkoleniowych realizowanych w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim projekty konkursowe

STRESZCZENIE

Zamawiający:

Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie

ul. Lisa Kuli 20, 35-025 Rzeszów

Ewaluator:

SDG Pro-Akademia

ul. Piotrkowska 238, 90-360 Łódź

Stowarzyszenie Doradców
Gospodarczych
Pro-Akademia

1. SPIS UŻYTYCH SKRÓTÓW

CATI	Computer Assisted Telephone Interview (wywiad telefoniczny wspierany komputerowo)
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
FGI	Focus Group Interview (zogniskowany wywiad grupowy)
IDI	Individual in-Depth Interview (Indywidualny Wywiad Pogłębiony)
IZ	Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki
IP	Instytucja Pośrednicząca Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie podkarpackim
KE	Komisja Europejska
KJO	Krajowa Jednostka Oceny
KM POKL	Komitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki
NSS	Narodowa Strategia Spójności
POKL	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PKM POKL	Podkomitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki w województwie podkarpackim
SWOT	Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats Analysis (Analiza Mocnych I Słabych Stron oraz Szans i Zagrożeń)
UE	Unia Europejska
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie

1. STRESZCZENIE

Cel i przedmiot badania

Zasadniczym celem badania ewaluacyjnego było uzyskanie pogłębionej wiedzy na temat skuteczności głównych kierunków wsparcia oferowanego w projektach szkoleniowych wyłonionych do dofinansowania w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Rzeszowie w ramach wybranych działań w Priorytetach VI – IX.

Celowi głównemu badania zostały podporządkowane następujące cele szczegółowe:

- Określenie kierunków i przestrzennego zróżnicowania wykorzystywania środków Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektów szkoleniowych w odniesieniu do badanych Priorytetów skupiających poszczególne grupy docelowe PO KL w województwie podkarpackim oraz analiza przyczyn tego zjawiska.
- Zidentyfikowanie obszarów/ grup docelowych pomijanych/ niedoreprezentowanych w projektach szkoleniowych w ramach badanych Działań/ Poddziałań komponentu regionalnego PO KL oraz wyjaśnienie przyczyn tego stanu.
- Analiza stopnia dopasowania szkoleń proponowanych w projektach zatwierdzonych do realizacji w województwie podkarpackim do potrzeb regionalnego rynku pracy.
- Zidentyfikowanie typów projektów szkoleniowych (tematyki szkoleń, form szkoleń itp.) najbardziej i najmniej efektywnych w odniesieniu do poszczególnych grup odbiorców skupionych w badanych Priorytetach komponentu regionalnego PO KL.
- Sformułowanie zaleceń, mających służyć bardziej precyzyjnemu ukierunkowaniu wsparcia szkoleniowego w badanych Priorytetach/ Działaniach/ Poddziałaniach komponentu regionalnego PO KL w celu powiązania tematyki szkoleń finansowanych z EFS z potrzebami regionalnego rynku pracy.

Metodologia badania

Badanie ewaluacyjne zostało przeprowadzone w dniach 22.09.2010 – 13.12.2010 zgodnie z autorskim Modelem Badawczym, zaproponowanym przez Ewaluatora, uzgodnionym i zatwierdzonym przez Zlecającego w Raporcie metodologicznym.

W Modelu Badania znalazło się 28 kompleksowych pytań badawczych, którym podporządkowano 10 metod badawczych o charakterze ilościowym i jakościowym, zostały wykorzystane zarówno zastane, jak i wywołane źródła danych.

Analizie zostały poddane informacje, analizy, badania i statystyki dotyczące wdrażania komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim oraz 454 wnioski, na realizację których podpisano umowy w wyniku rozstrzygnięcia konkursów ogłoszonych przez WUP w Rzeszowie do końca 2009 r., w ramach wybranych Działań/Poddziałań komponentu regionalnego PO KL.

W badaniu wykorzystano dane pierwotne, które pochodziły z wywiadów kwestionariuszowych CATI i indywidualnych wywiadów pogłębionych IDI, zogniskowanych wywiadów grupowych FGI, panelu ekspertów oraz diady homogenicznej. Jako metody badawcze zostały ponadto zastosowane: analiza przypadków Case study, benchmarking i mapowanie regionalne.

Badanie zostało przeprowadzone z wykorzystaniem triangulacji źródeł danych i metod oraz perspektyw badawczych, aby osiągnąć obiektywne i rzetelne rezultaty. Różnorodność zaproponowanych metod umożliwiła zminimalizowanie błędów wynikającymi z ograniczeń i wad poszczególnych narzędzi.

Przebieg badania ewaluacyjnego

Aby zagwarantować rzetelność przeprowadzonego badania, Ewaluator zadbał o dopasowanie doboru grupy badawczej i zakresu badania do Modelu Badania, tak, aby uzyskane odpowiedzi na pytania badawcze były jednoznaczne, rzetelne, logicznie powiązane i gwarantujące osiągnięcie założonego celu głównego i celów szczegółowych badania.

1. Badaniem gabinetowym objęto szerokie spektrum dokumentów programowych PO KL oraz dokumentację konkursową opracowaną przez WUP w Rzeszowie w ramach badanych konkursów w poszczególnych Działaniach/ Poddziałaniach komponentu regionalnego PO KL. Zostały

*Przeanalizowano ok. 2800 stron dokumentacji
oraz 454 wnioski o dofinansowanie*

przeanalizowane wszystkie, tj. 454, projekty, na realizację których podpisano umowy w wyniku rozstrzygnięcia konkursów ogłoszonych przez WUP w Rzeszowie do końca 2009 r. Zidentyfikowano te projekty, w ramach których wśród oferowanych odbiorcom form wsparcia znalazły się szkolenia, i to one zostały poddane dalszej analizie - pod kątem zidentyfikowania obszarów i grup docelowych pomijanych lub niedoreprezentowanych. Analiza projektów, w zestawieniu z opiniami uczestników i realizatorów szkoleń pozwoliła na sformułowanie wniosków w zakresie najbardziej i najmniej efektywnych form i tematów szkoleń, a także sformułowania rekomendacji, mających służyć bardziej precyzyjnemu ukierunkowaniu wsparcia szkoleniowego w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim na potrzeby regionalnego rynku pracy.

2. Badaniem ankietowym CATI /Computer Assisted Telephone Interviews/ przeprowadzonym w dniach 25.10.2010 -12.11.2010 objęto 1201 osób, uczestników szkoleń. Zastosowano dobór losowy proporcjonalny warstwowy, który zagwarantował reprezentatywności pod kątem cech użytych do podziału na warstwy¹.

*Przeprowadzono 1 201 efektywnych wywiadów
telefonicznych CATI,
trwających łącznie 320 godzin 16 min.*

¹ Szczegółowy opis warstw i metodologii losowania doboru grupy został zaprezentowany w Raporcie metodologicznym, przekazanym Zamawiającemu dnia 20.10.10

W ramach poszczególnych Działań/ Poddziałań wielkość badanej próby wynosiła:

- Priorytet VI, Poddziałanie 6.1.1- 381 osób;
- Priorytet VI, Działanie 6.3- 26 osób;
- Priorytet VII, Poddziałanie 7.2.1- 80 osób;
- Priorytet VII, Działanie 7.3- 30 osób;
- Priorytet VIII, Poddziałanie 8.1.1- 637 osób;
- Priorytet IX, Działanie 9.5- 47 osób.

Przeprowadzono 1 201 efektywnych wywiadów telefonicznych CATI, trwających łącznie 320 godzin 16 min.

Celem ankietowania było zgromadzenie wiedzy na temat czynników wpływających na skuteczność szkoleń.

3. Indywidualne Wywiady Pogłębione IDI zostały przeprowadzone z 17 z celowo wybranymi osobami z określonych poniżej czterech kategorii osób uczestniczących w szkoleniach, których sytuacja na skutek udziału w szkoleniach:

Przeprowadzono 17 efektywnych wywiadów IDI, które trwały średnio każdy po 24 minuty.

- A. Poprawiła się - 5 osób
- B. Obiektywnie pozostała bez zmian przy subiektywnym odczuciu respondenta pozytywnego wpływu szkolenia na sytuację zawodową – 5 osób
- C. Bez zmian – 5 osób
- D. Pogorszyła się – 2 osoby (uczestnicy wywiadu nie wiązali tego faktu z udziałem w szkoleniach).

Informacja o wpływie szkolenia na sytuację uczestnika szkolenia pochodziła z wywiadu CATI.

4. Metodą case studies przeanalizowano 6 wybranych projektów, zrealizowanych w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim, stanowiących tzw. przykłady dobrych praktyk. Dobór próby do przeprowadzenia studiów przypadków był celowy – kierowano się dobrymi ocenami szkolenia, jakie wystawili projektowi jego uczestnicy.

Studia przypadków pokazują na jednostkowych, wybranych projektach, jakie trwałe rezultaty przyniósł udział w szkoleniach ich uczestnikom, a także jak realizacja projektów POKL przyczyniła się do wzrostu kompetencji i zdolności instytucjonalnych podmiotów szkoleniowych – Realizatorów szkoleń w województwie podkarpackim.

Przeanalizowano 6 projektów, przykładów dobrych praktyk

5. Panel Ekspertów miał na celu zaprezentowanie Wstępnego raportu oraz przedyskutowanie rekomendacji z badań z **Ekspertami wywodzącymi się z różnych środowisk, w tym z przedstawicielami:**

- WUP w Rzeszowie;
- PUP w Rzeszowie;
- Instytucji pracodawców;
- Central związkowych;
- Wiodących instytucji szkoleniowych;
- Kuratorium oświaty;
- Kadry naukowej;
- Podkomitetu Monitorującego PO KL w województwie podkarpackim.

W Panelu Ekspertów wzięło udział 14 osób
wywodzących się z różnych środowisk.

Skład Panelu Ekspertów został ustalony z Zamawiającym.

6. Analiza SWOT, jako narzędzie zastosowane w niniejszym badaniu ewaluacyjnym miała za zadanie pomóc w znalezieniu odpowiedzi na pytanie, jakie są słabe i silne strony oraz szanse i zagrożenia dla realizacji szkoleń w komponencie regionalnym POKL w województwie podkarpackim.

Zdefiniowano 8 silnych i 5 słabych stron realizacji szkoleń, 5 głównych szans zewnętrznych i 5 poważnych zagrożeń.

7. Benchmarking, jako metoda badawcza posłużył do znalezienia odpowiedzi na następujące pytania badawcze: Jak kształtują się wskaźniki rezultatu komponentu regionalnego POKL w województwie podkarpackim na tle Polski?

Przeprowadzono analizy benchmarkingowe w 8 kluczowych kwestiach, umożliwiające ocenę wdrażania PO KL w województwie podkarpackim na tle Polski

Analizę benchmarkingową objęto takie kwestie jak:

- poziom wydatkowania środków zakontraktowanych w ramach komponentu regionalnego PO KL;
- wartość podpisanych umów/decyzji i wniosków o płatność;
- ilość zatwierdzonych do realizacji projektów Działań 6.3, 7.3, 9.5 PO KL;
- skuteczność szkoleń,
- stopień realizacji wskaźników produktu Działania 6.3, 7.3, 9.5 PO KL;
- poziom świadomości współfinansowania projektów szkoleniowych ze środków EFS w województwie podkarpackim na tle Polski.

*Przeprowadzono 4 FGI,
z udziałem 33 realizatorów projektów*

8. Przeprowadzono 4 zogniskowane wywiady grupowe z realizatorami projektów szkoleniowych w ramach poszczególnych Priorytetów PO KL. Dobór próby był celowy. Zogniskowane Wywiady Grupowe (Focus Group Interviews - FGI) zostały przeprowadzone w dniach 09.11.2010 i 10.11.2010 i wzięło w nich udział 33 realizatorów szkoleń. Średni czas trwania każdej sesji fokusowej wynosił dwie godziny zegarowe. W każdej z sesji średnio brało udział 9 uczestników.

Do udziału w FGI zaproszono realizatorów szkoleń, którzy mają największe doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z EFS, tj. realizowali 2 i więcej projektów szkoleniowych. Dobór grupy fokusowej obejmował różne typy podmiotów, a w doborze grupy zadbano o w miarę równomierną reprezentatywność w odniesieniu do obszaru objętego badaniem.

9. Diada Homogeniczna została prowadzona na zasadach pogłębionego wywiadu swobodnego. Wybór uczestników Diady miał charakter celowy – do wzięcia udziału w badaniu zostali zaproszeni: Zastępca Kierownika Wydziału Rozwoju Kształcenia i Kompetencji (Priorytet IX) oraz Zastępca Kierownika Wydziału Wspierania Aktywizacji Zawodowej (Priorytet VI). Diada odbyła się 10.11.2010, trwała dwie godziny zegarowe.

*Powstało 5 syntetycznych map regionu,
oraz 11 szczegółowych arkuszy kalkulacyjnych
obrazujących intensywność wsparcia PO KL
w województwie podkarpackim.*

10. Przeprowadzenie mapowania regionalnego, jako metody badawczej umożliwiły stworzenie regionalnej mapy wsparcia szkoleniowego, finansowanego z EFS, wskazującej m.in. obszary najmniejszej i największej intensywności wsparcia w podziale na priorytety PO KL. Mapowanie regionalne pozwoliło na określenie przestrzennego zróżnicowania wykorzystywania środków Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektów szkoleniowych w odniesieniu do badanych Priorytetów skupiających poszczególne grupy docelowe PO KL w województwie podkarpackim oraz dokonanie analizy przyczyn tego zjawiska.

Wnioski z badania ewaluacyjnego

I. **Możliwości PO KL 2007-2013 są niedostatecznie wykorzystane dla regulowania procesów na regionalnym rynku pracy**

Rynek pracy w województwie podkarpackim jest trudny z uwagi m.in. na utrzymujący się od pokoleń wysoki wskaźnik przyrostu demograficznego, najwyższym w Polsce udziale mieszkańców terenów wiejskich w populacji województwa, ujemnym saldem migracyjnym i niskimi kwalifikacjami mieszkańców. Średnio na jedną ofertę pracy w 2009 roku przypadało ok. 33 bezrobotnych, podczas gdy w 2008 roku - 27.

Jednocześnie tylko 5,5% osób pozostających bez pracy jako przyczynę swojego bezrobocia podaje brak kwalifikacji i umiejętności, 84% uważa, że brakuje ofert pracy.

Konsekwencją powyższego zestawienia – z jednej strony postawy osób bezrobotnych, ich braku aktywności i mobilności, a z drugiej - ograniczonej oferty pracy w regionie, jest bardzo umiarkowane zainteresowanie udziałem w szkoleniach.

W związku z tym Ewaluator rekomenduje:

- 1.1. Permanentne monitorowanie rynku pracy w kontekście potrzeb edukacyjnych, co oznacza prowadzenie przez WUP w Rzeszowie cyklicznych np. co kwartał badań ankietowych typu CAWI lub CATI na grupie min. 100 pracodawców nt. bieżących potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników.
- 1.2. Upowszechnienie z pośrednictwem strony internetowej WUP w Rzeszowie, spotkań z beneficjentami PO KL (konferencje, spotkania informacyjne) lub publikacji z prezentacją wniosków dla regionalnego rynku pracy, wynikających z projektów badawczych, dotyczących województwa podkarpackiego

II. Akceptacja społeczna dla podnoszenia kwalifikacji kapitału ludzkiego w województwie podkarpackim jest wysoka

Stopień zrozumienia i akceptacji wśród uczestników badania – osób, które brały udział w szkoleniach - dla idei podnoszenia wiedzy, umiejętności, zdobywania nowych kwalifikacji i uczenia się przez całe życie jest wysoki niezależnie od ich sytuacji na rynku pracy. Jednak warto podkreślić fakt, że liczba wszystkich osób uczestniczących w szkoleniach w ramach badanych Działań/Poddziałań komponentu regionalnego PO KL na dzień 31.12.2009 stanowiła według danych zawartych w Podsystemie Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego 2007 poniżej 1% mieszkańców województwa podkarpackiego.

Wobec powyższego, Ewaluator rekomenduje:

- 2.1. Prowadzić działania promocyjne idei uczenia się przez całe życie i utrzymać wysoką jakość oferowanych szkoleń, aby zachować lub podnieść poziom ich akceptacji społecznej.

III. System zarządzania komponentem regionalnym PO KL w województwie podkarpackim funkcjonuje poprawnie

Wdrażanie komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim przebiega prawidłowo: Na dzień 30.09.2010 czyli w połowie perspektywy finansowej 2007-2013 Województwo podkarpackie jest krajowym liderem, jeśli chodzi o stosunek wartości podpisanych umów/decyzji o dofinansowanie do całości środków przyznanych dla województwa na realizację Priorytetów VI-IX: średnia dla Polski wynosi 49,9%², natomiast WUP w Rzeszowie ustanowił rekord na poziomie 61,5%. Równie dobrze wygląda porównanie województwa podkarpackiego z innymi regionami Polski pod względem ilości zatwierdzonych wniosków oraz wydatkowania środków: WUP w Rzeszowie osiągnął stopień wydatkowania w relacji do wartości podpisanych umów w

² Źródło: Informacja miesięczna z realizacji Programu Kapitał Ludzki (wg stanu na 30 września 2010 r.), Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

ramach komponentu regionalnego na poziomie 53,9% i zajmuje 6 miejsce w Polsce – po m.in. Warmińsko-mazurskim, Opolskim, Dolnośląskim, ale przed Łódzkim i Mazowieckim.

Jednym ze słabszych punktów systemu zarządzania komponentem regionalnym PO KL w województwie podkarpackim są – w opinii uczestników przeprowadzonych przez Ewaluatora wywiadów grupowych z realizatorami szkoleń - zarówno jakość komunikacji z wnioskodawcami, jak i same procedury rozliczenia projektów, niejednolite standardy i wymagania wobec realizatorów szkoleń stosowane przez różnych opiekunów projektów i w różnych priorytetach.

Wobec tego, Ewaluator rekomenduje:

- 3.1. Utrzymać dotychczasowe generalne zasady zarządzania komponentem regionalnym PO KL w kolejnych latach wdrażania.
- 3.2. Poprawić jakość komunikacji z wnioskodawcami.

IV. Skuteczność szkoleń w kontekście wychodzenia z bezrobocia jest niska

Jeżeli przyjąć, że celem szkoleń dla osób bezrobotnych (Priorytet VI – Działanie 6.3/Poddziałanie 6.1.1) i osób trwale bezrobotnych i wykluczonych (Priorytet VII - Działania 7.3/Poddziałania 7.2.1), jest podjęcie pracy w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w szkoleniu, to skuteczność szkoleń w województwie podkarpackim jest niska na tle Polski (wyniki badania benchmarkowego) i bardzo niska (wyniki badania CATI): tylko 25% przebadanych uczestników szkoleń z Działania 6.3 oraz 8% z Działania 7.3 znalazło zatrudnienie.

W związku z tym Ewaluator rekomenduje:

- 4.1. Zweryfikowanie sposobu oceniania projektów do realizacji pod kątem ich skuteczności
- 4.2. Bieżące monitorowanie rynku pracy zarówno przez realizatorów projektów jak i służby zatrudnienia i WUP w Rzeszowie pod kątem oceny skuteczności składanych wniosków
- 4.3. Przeprowadzenie badania potrzeb regionalnego rynku pracy od strony popytowej
- 4.4. Monitorowanie zdolności adaptacyjnych i mobilności zawodowej i przestrzennej mieszkańców województwa podkarpackiego.

V. Potrzeby mieszkańców Podkarpacia w zakresie szkoleń są zróżnicowane i nie do końca zaspokojone. W województwie podkarpackim brakuje szkoleń kompleksowych i wysokiej jakości szkoleń ogólnych

Wobec ogromu potrzeb w obszarze budowania kapitału ludzkiego w województwie podkarpackim, można przyjąć, że każda propozycja szkoleniowa będzie odpowiednia, lecz niekoniecznie przyniesie trwałe i pożądane skutki dla uczestników. Mieszkańcy województwa podkarpackiego, co wynika z badania CATI i IDI oraz wywiadów zogniskowanych FGI z realizatorami szkoleń, są zainteresowani udziałem w szkoleniach, nawet wówczas, gdy nie przekładają się one bezpośrednio na zmianę ich sytuacji na rynku pracy. Potwierdza się więc

teza o konieczności postrzegania oddziaływania procesów kształcenia dorosłych w długiej i bardzo długiej perspektywie czasowej.

Jednocześnie najbardziej oczekiwane są szkolenia zindywidualizowane i ułatwiające znalezienie pracy lub zdobycie nowych umiejętności, potwierdzonych certyfikatem zawodowym.

Dla osób bezrobotnych szkolenia skuteczne to takie, które przede wszystkim zapewniają odbycie stażu, umożliwiają znalezienie zatrudnienia oraz gwarantują dodatek szkoleniowy.

Młode osoby bezrobotne oczekują szkoleń zawodowych, które umożliwią im pracę również poza województwem podkarpackim, a osoby w starszym wieku chcą zdobyć kwalifikacje, wymagane przez konkretnego pracodawcę, najchętniej w miejscu ich zamieszkania.

Osoby zatrudnione są zainteresowane przede wszystkim szkoleniami kompleksowymi, łączącymi wiedzę ogólną na wysokim poziomie z kształceniem unikalnych umiejętności miękkich i twardych, np. szkolenie z komunikacji interpersonalnej, zaawansowanych kursów językowych, zarządzania projektami itp. W ofercie regionalnej takich szkoleń brakuje.

W ofercie szkoleniowej, realizowanej w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim dominują szkolenia zawodowe. Tematyka szkoleń na Podkarpaciu, realizowana w poszczególnych Działaniach, objętych badaniem ewaluacyjnym właściwie nie różni się, nie występuje specjalizacja tak w kontekście priorytetów, jak i w odniesieniu do typu realizatora czy geografii szkoleń. Dostrzegalna natomiast jest prawidłowość, jeśli chodzi o skuteczność formy szkoleniowej: najskuteczniejsze szkolenia to takie, które łączą zróżnicowane formy przekazu: w mniejszym stopniu wykład, lecz przede wszystkim warsztaty i praktyki zawodowe, zakończone zdobyciem pracy i/lub uzyskanie certyfikatu zawodowego.

Oferta szkoleniowa ma charakter „follow-up” w stosunku do oczekiwań pracodawców, a jej stopień dopasowania zależy przede wszystkim od znajomości regionalnego rynku pracy. Powyższa opinia pochodzi z FGI i świadczy o tym, że realizatorzy projektów zauważają, że ogłaszane konkursy w komponentie regionalnym PO KL mające być odpowiedzią na bieżące problemy rynku pracy bywają spóźnione. Nie wynika to bynajmniej z opieszałości WUP w Rzeszowie, lecz z uwagi na konieczność zachowania procedur i terminów: dotyczy to np. działań restrukturyzacyjnych w poddziałaniu 8.1.2.

Dobrym krokiem w kierunku rozwiązania tego problemu jest realizacja badań w ramach projektu systemowego pt. „Podkarpackie Obserwatorium Rynku Pracy”, realizowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie w ramach Działania 8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”, Poddziałanie 8.1.4 „Przewidywanie zmiany gospodarczej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W związku z tym Ewaluator rekomenduje:

- 5.1.** Wprowadzić do kryteriów wyboru projektów punktowanie za kompleksowość form szkoleniowych.

VI. W województwie podkarpackim występują grupy niedoreprezentowane we wdrażaniu komponentu regionalnego PO KL.

Z analizy wniosków 454 wniosków, zatwierdzonych do dofinansowania wynika, że w żadnym z badanych priorytetów, z wyłączeniem Podziałania 8.1.1 (trzeci typ projektów) nie ma pełnej reprezentatywności grup docelowych przewidzianych w SZOP PO KL.

Ponadto grupą osób zatrudnionych, dla której oferta szkoleniowa jest ograniczona są osoby ze średnim i wyższym wykształceniem, które poszukują specjalistycznej wiedzy i unikalnych umiejętności.

Wobec tej sytuacji Ewaluator rekomenduje:

- 6.1.** Opracowanie analizy znaczenia poszczególnych grup docelowych wskazanych w SZOP PO KL dla rozwoju regionalnego rynku pracy.
- 6.2.** Wprowadzić do kryteriów oceny projektów kryteria strategiczne o stosownej wadze promujące właściwą reprezentację wszystkich grup docelowych, która powinna wynikać z przeprowadzonej analizy znaczenia grup docelowych niedoreprezentowanych w działaniach i podziałaniach, realizowanych w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim.

VII. W województwie podkarpackim występują obszary niedoreprezentowane we wdrażaniu komponentu regionalnego PO KL.

W kontekście niedopasowania regionalnego badanie dostarczyło następujących wniosków:

- Najbardziej aktywne w wykorzystywaniu szans, jakie daje EFS na walkę z bezrobociem i podnoszenie kwalifikacji kadr regionalnej gospodarki, są powiaty strzyżowski, rzeszowski i mielecki. Najmniej aktywności w wykorzystaniu funduszy EFS wykazuje powiat stalowowolski oraz miasta Przemysł i Krosno.
- Najwięcej osób skorzystało ze szkoleń w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim w powiatach mieleckim, rzeszowskim i strzyżowskim oraz w mieście Rzeszowie.
- Najwięcej osób zatrudnionych przeszkolono w powiatach krośnieńskim, bieszczadzkim, przemyskim i mieleckim. Najmniej aktywności w wykorzystaniu funduszy EFS do podnoszenia kwalifikacji osób pracujących wykazuje powiat ropczycko-sędziszowski oraz miasta Przemysł i Tarnobrzeg.
- Stolica województwa – Rzeszów wykazuje umiarkowane zainteresowania podnoszeniem kwalifikacji osób zatrudnionych, udział w szkoleniach wzięło 445 osób, co stanowi 12% uczestników szkoleń w działaniu 8.1.1. w komponentie regionalnym PO KL w województwie podkarpackim, które ukończyły udział w projektach do końca 2009 r.
- Najwięcej środków na szkolenia przyciągnęły powiaty: strzyżowski, ropczycko-sędziszowski i łańcuckim, najmniej powiaty: leski, sanocki i przemyski.

Wobec powyższego poważnym wyzwaniem dla IP PO KL w województwie podkarpackim jest dotarcie z właściwym przekazem informacyjnym, dotyczącym kapitału ludzkiego w miastach i powiatach mało aktywnych.

Budowanie świadomości w zakresie koniecznych i nieodzownych zmian w podejściu do wychodzenia z bezrobocia, podnoszenia wiedzy i kwalifikacji, integracji lokalnej, zmierzenie się z apatią społeczną jest procesem bardzo trudnym, długotrwałym, wymagającym determinacji, konsekwencji, ale też klarownej strategii i planów operacyjnych.

W związku z tym Ewaluator rekomenduje:

- 7.1. Rekomenduje się przeprowadzenie cyklu seminariów nt. możliwości wykorzystania środków PO KL w roku 2011 w powiatach niedoreprezentowanych z udziałem potencjalnych realizatorów i uczestników szkoleń
- 7.2. Rekomenduje się opracowanie w formie tradycyjnej i na stronie internetowej regionalnej bazy dobrych przykładów projektów w ramach PO KL na potrzeby grup i obszarów niedoreprezentowanych
- 7.3. Rekomenduje się zorganizowanie „okrągłego stołu” środowisk opiniotwórczych w Rzeszowie nt. pobudzenia aktywności w kierunku podnoszenia kwalifikacji osób pracujących

VIII. Polityka informacyjna i promocyjna jest prowadzona dobrze, ale wymaga podniesienia na wyższy poziom zaawansowania

Polityka informacyjna i promocyjna w zakresie wdrażania komponentu regionalnego PO KL i idei uczenia się przez całe życie w województwie podkarpackim jest oceniana przez wszystkich respondentów badania ewaluacyjnego ogólnie pozytywnie i bardzo pozytywnie, jednak w zależności od rodzaju zaangażowania respondentów badania w proces wdrażania PO KL opinie były zróżnicowane: najlepiej opiniowane są dokumenty regionalne PO KL, tj. Plany działania, dobrze – promocja PO KL przez stronę internetową WUP w Rzeszowie. Jako zdecydowanie niewystarczające i na niezadawalającym poziomie dla *wnioskodawców, którzy mają doświadczenie* w pracy z komponentem regionalnym PO KL w województwie podkarpackim oceniono spotkania informacyjne i działania Punktu Informacyjnego PO KL w Rzeszowie.

Wobec powyższego Ewaluator dostrzega poważne wyzwanie dla służb informacyjnych w IP PO KL w Rzeszowie w kolejnych okresach wdrażania Programu, ze względu, jak można się spodziewać, na rosnące wymagania IP PO KL w Rzeszowie, co do składanych wniosków, jak i wysokich kompetencji wnioskodawców.

Respondenci badania wskazywali, że spotkania informacyjne, szkolenia i konferencje organizowane przez WUP w Rzeszowie ograniczają się do prezentacji założeń ogłaszanych konkursów i zasad poprawności przygotowania wniosku aplikacyjnego, co dla osób mających już pewne doświadczenie w aplikowaniu o środki i realizacji projektów jest niewystarczające.

Respondenci sugerują ponadto, aby prowadzić działania informacyjne na ważne i aktualne tematy, dotyczące rynku pracy i kapitału ludzkiego w województwie podkarpackim z dużą intensywnością, skumulowane w

czasie i precyzyjnie dostosowane do specyfiki wybranych grup docelowych w powiązaniu z ogłaszanymi konkursami w ramach komponentu regionalnego PO KL na Podkarpaciu.

W związku z tym Ewaluator rekomenduje:

- 8.1.** Rekomenduje się opracowanie planu działań informacyjno-promocyjnych na kolejne okresy wdrażania komponentu regionalnego PO KL w województwie podkarpackim
- 8.2.** Permanentne szkolenie osób udzielających informacji w Punkcie informacyjnym w zakresie przekazywania kontaktu do osób i instytucji, mogących udzielić szczegółowego wsparcia i konkretnej porady fachowej dotyczących m.in. zaawansowanych procedur prawnych i finansowych.

1. SUMMARY

Aim and object of the evaluation

The main purpose of the research was to archive deepened and complex knowledge about how successful the main channels of support offered within the training programmes selected for financial support by the Voivodeship Labour Office (VLO) in Rzeszów within Objectives of VI-IX Priority are.

The main research aims were divided into the following minor detailed sub-aims:

- Estimation of flows and topographic differentiation in spending European Social Fund (ESF) funds for the implementation of training projects concerning the researched Priorities of the Operational Program Human Capital (OP HC) in the Podkarpackie Region and the analysis of its causes.
- Identification of areas/target groups omitted/taken in to account in an insufficient extent within the training projects objectives of the regional component of OP HC as well as the explanation of what the source of such result is.
- Analysis if the applied and approved projects to be done are adequate for the current labour market needs.
- Identification of training projects types (content, forms of training etc) which are the most and least effective as far as different groups of final beneficiaries of Priorities of OP HC components are concerned.
- Creation of recommendations which in the future will serve to create more accurate courses of actions for the training programmes within the researched Priorities/Objectives/Specific Objectives of the regional component of OP HC in order to link the topics of trainings financed within ESF with the regional labour market needs.

Methodology of evaluation

Evaluation was carried out in the period of 22.09.2010-13.12.2010 and was performed in accordance with the original Model of Research, proposed by the Evaluator, which was earlier consulted with the Client and approved in the Methodology Report.

In the Model of Research, 28 complex research questions appeared which resulted in 10 methods of evaluation, both qualitative and quantitative. The Evaluator used both acquired and existing data.

The Evaluator examined information, data, analysis, research and statistics concerning implementation of regional component of OP HC in the region of Podkarpacie as well as 454 applications which were signed as a

result of winning project competitions organized by VLO in Rzeszów till the end of 2009 in the framework of the Objectives/Specific Objectives regional component of OP HC.

Initial data came from from CATI (computer assisted telephone interviews) surveys, IDIs (individual deepened interview), FGId (focused group interview), Panel of Experts, homogeneous DIADA were used. Moreover, the analysis of case studies, benchmarking and regional mapping were used as research methods by the Evaluator..

Within the research such methods as: triangulation of data sources and research perspectives were used in order to assure that the results are objective and reliable. The variety and number of used methods limited the possible mistakes and misleading conclusions which might be reached in case of using only one method.

The Process of Evaluation

To grant the reliability of research, the Evaluator took care of adjusting the process of choosing examined group and the scope of the research to the Research Model in such a way that the acquired answers for questions were unambiguous, reliable, logically linked and guaranteeing achieving the final aim and the minor objectives.

1. Desk Research.

During the desk research the Evaluator took into consideration a vast array of OP HC documents and data prepared by VLO from Rzeszów concerning each Objective/Specific Objective of the regional component of OP HC. The evaluator analyzed all 454 projects for which the contracts were signed upon the settlement of the proposal call by VLO in Rzeszów till the end of 2009. Among the various forms of support offered to final beneficiaries there were trainings and those training projects have been subjected to further analysis aiming to identify areas and groups which might have been omitted or taken into account in an insufficient extent. Documents analysis together with the opinions of beneficiaries and final beneficiaries allowed the evaluator to point out the most and least effective forms of trainings and training's programmes content as well as formulate recommendations which might in the future lead to a more accurate selection of best possible applications which would go hand in hand with regional labour market needs.

Around 2800 pages of documentation were analyzed and 454 applications for financial support

2. Computer Assisted Telephone Interviews – CATI

The research was carried out between 25.10.2010 and 12.11.2010. The evaluator used the random proportional selection of final beneficiaries who took part in the trainings in different Priorities which granted that the research was reliable as well as it concerned the representation of different Priorities. The evaluator interviewed 1201 final beneficiaries.

Detailed numbers of final beneficiaries divided among the Priorities.

- Priority VI, 6.1.1 – 381 persons
- Priority VI, 6.3 -26 persons
- Priority VII, 7.2.1 -80 persons
- Priority VII, 7.3 – 30 persons
- Priority VIII, 8.1.1 - 637 persons
- Priority IX, 9.5 – 47 persons

1201 valid interview were carried out, which total time was 320 hours and 16 minutes.

The aim of CATI was to acquire knowledge about the factors which directly influenced the effectiveness of trainings.

3. Individual Deepened Interview – IDI

IDI researches were carried out with 17 carefully selected final beneficiaries, whose situation due to participation in the projects:

17 valid Individual Deepened Interviews were carried out, each interview lasted 24 minutes.

- A. Improved (5 people)
- B. In general remained unchanged, however, in personal opinion of the respondent the training somehow had positive influence on his/her career (5 people)
- C. remained unchanged (5 people)
- D. worsened (2 people) – Interviewed participants didn't consider this with participation in the training

Information source on which Evaluator based his selection was CATI. IDI is qualitative research so for every single case (A/B/C/D) 4 persons who represented each of the profiles were invited. There was also an extra respondent serving as a backup.

4. Case Studies

In this method, 6 case studies of best practises from the Podkarpace Region were analysed. The evaluator carefully selected those 6 best practices – training projects - taking in to account positive opinions of their participants.

6 Best Practices were analyzed.

The best practices show on the basis of individual cases how training programmes can permanently influence final beneficiaries as well as how the realization of OP HC contributed to the increase of competence and the institutional abilities of the projects implementers in the region of Podkarpace.

5. Experts Panel

The main objective of the Expert Panel was to present the preliminary report and discuss the recommendations with Experts who represented different institutions including:

- VLO in Rzeszów
- County Employment Office in Rzeszów
- Employers Institutions
- Union Centrals
- Leading Training Institutions
- School superintended
- Scientists
- Human Capital Monitoring Sub-Committee in Podkarpackie province.

In the Panel participated 14 experts who represented different institutions and entities

Selection of Experts for Panel was consulted with the client.

6. SWOT

This tool allowed the evaluator to answer what are the strong and weak points as well as the opportunities and threats for the implementation of projects within the regional OP HC in the region of Podkarpace.

8 strengths and 8 weaknesses were identified, 5 major outer opportunities and 4 serious threats

7. Benchmarking

Benchmarking helped the evaluator to answer such key questions as: how do statistics of the region of Podkarpace as far as the OP HC is concerned look like when we take into account Poland as a whole?

Benchmarking analysis included such issues as:

- Extent of spending funds contracted within the regional component of OP HC
- Total sum of signed agreements/official decisions and payment requests.
- Total number of projects approved for realization, Objectives 6.3, 7.3, 9.5 OP HC
- Effectiveness of trainings
- Level of realization indicators, Objectives 6.3, 7.3, 9.5 OP HC
- Awareness of co financing of projects within ESF in the region of Podkarpace and how those look like when we take into account Poland as a whole.

Benchmarking analysis were carried out in 8 key subjects which allow evaluation of implementation of OP HC in the region of Podkarpace comparing to the rest of the Poland

8. Focused Group Interviews - FGI

4 Focused Group Interviews with beneficiaries of the projects within the Priorities of OP HC were performed. Choose of groups was deliberate. FGI took place between 09.11.2010 and 10.11.2010. 33 implementers participated in the interviews. Average time of one group interview was 2 hours and average number of persons participating 9.

4 Focused Group Interviews were carried out with participation of 33 beneficiaries

Evaluator invited those beneficiaries who have most experience in running projects financed within ESF, meaning every single one of them realized more than 2 or more projects. Evaluator selected groups with taking into account the representativeness according to the sector of their activity.

9. Homogenous DIADA

The research was based on the deepened unsolicited interview. For DIADA evaluator invited Deputy Head of the Department of Development Training and Competence (IX Priority) and Deputy Head of Division Outplacement Assistance (VI Priority). The interview lasted 2 hours and took part on 10.11.2010

10. Regional mapping

Regional mapping was carried out as a step on the way to the creation of the regional map of training support, financed within ESF, which points the areas which are mostly preferred and those which are omitted by the project implementers – this mapping took in to account different Priorities of OP HC.

5 different maps of Podkarpacie region were created, each of them concerning different subject as well as 5 detailed Excel calculations which provided information about intensity of support in the region of Podkarpacie

Regional mapping allowed the Evaluator to point out topographic differences as far as the Priorities of OP HC are concerned, as well as draw conclusions what the basis for that fact is.

Conclusions

I. The possibilities that OP HC 2007-2013 provides are insufficiently used to control processes occurring within the regional labour market.

Regional labor market in the area of Podkarpacie is very difficult, for example because of high fertility rate, the highest rate in Poland of citizens who live in the rural areas, negative balance of migration and low qualifications of residents. On average, for 1 job offer in 2009 there were 33 applicants while in 2008 only 27. It is an interesting fact that only 5.5% of unemployed admit that the reason of their unemployment is their lack of qualifications. 84% claim that the main cause of the problem is lack of suitable job offers. As a consequence of lack of mobility, determination, and on the other hand limited number of job offers in the region, the society of the region is not very keen on participation in training programmes.

Because of those facts the Evaluator recommends:

- I.1** Constant monitoring of regional labor market of the region of Podkarpacie in terms of educational needs, which means recurring (for example every 3 months) survey like CATI or CAWI with at least 100 employers concerning current desired skills of employees.
- I.2** Decimation via VLO's internet site meetings with beneficiaries of OP HC (conferences, informational meetings) or via publications with conclusions for regional labor market, those conclusions source should be research projects regarding region of Podkarpacie.

II. Acceptance of the society for raising qualifications of human capital in the region of Podkarpacie is high

The level of understanding and acceptance among interviewed persons which took part in the trainings programmes for the idea of raising knowledge, qualifications, lifelong learning is high and irrelevant to their current labor market situation. It is, however, worth stressing that participants of the projects run within evaluated Objectives and Targets of OP HC on 31.12.2009 constitute less than 1% of the regional population (according to the data contained in the Monitoring Subsystem of the European Social Fund).

Because of this fact the Evaluator recommends:

- II.1** Evaluator recommends promotional actions whose aim would be to promote lifelong learning and maintaining high standards of available trainings in order to increase or maintain the satisfactory level of their social acceptance.

III. The system of management of regional component of OP HC in the region of Podkarpacie works correctly.

The implementation of the regional component of OP HC in the Podkarpacie region proceeds correctly. This conclusion was drawn on 30.09.2010 so in the middle of financing process 2007-2013. The region of Podkarpacie is the national leader as far as the proportion of signed agreements and decisions made considering financing projects within Priorities VI-IX is concerned: the average rate for Poland is 49,9% (source: Ministry of Regional Development, monthly information) and in the case of the Podkarpacie region the rate is 61,5%, which means VLO in Rzeszów broke the record. The compartment of a number of approved applications and funds spending is also at a very decent rate, VLO in Rzeszów spent 53,9% of funds and at the present moment it is at the 6th place in Poland. Only such regions like Warmińsko-mazurskie, Opolskie, Dolnośląskie are ahead of Podkarpacie. However Łódzkie and Mazowieckie regions are behind Podkarpacie. One of the few weak points of the VLO in Rzeszów, according to the beneficiaries who participated in FGI, is different requirements of different projects supervisors both in the same or different Priorities.

Because of those facts the Evaluator recommends:

- 3.1** Maintaining of the general principals of managing regional component of OP HC in the following years.
- 3.2** Improve the communication with beneficiaries.

IV. The effectiveness of trainings in scope of getting out of unemployment is low.

If we assume that the aim for the unemployed (Priority VI) and persons who are in long-term unemployed and excluded (Priority VII) is to find employment within 6 months of the ending of the training, the effectiveness of trainings in the Podkarpacie region is rather low (source: benchmarking research) and very low (source: CATI). Only 25% respondents of the Priority 6.3 and 8% respondents of 7.3 found employment.

Because of this fact Evaluator recommends:

- 4.1** Verification of evaluation of the applications so the expected effectiveness goes hand in hand with correctness of the application
- 4.2** Constant monitoring of the labor market both by VLO and beneficiaries paying special attention to the effectiveness of applications.
- 4.3** Running Regional labor market research in terms of current market needs.
- 4.4** Running the research of physical mobility of citizens of the Podkarpacie region.

V. Needs of citizens of the Podkarpacie region as the trainings concerned are not fully satisfactory and very differential. Within the region of Podkarpacie complex trainings and high quality general trainings are missing.

Because of the very wide needs of trainings in the region of Podkarpacie we can assume that every training application would be suitable. However, the results not necessarily would be long-lasting and the outcome might not be fully satisfactory for the final beneficiaries in each case. Participants of the training projects (source: FGI, CATI, IDI) of the regional component of OP HC in the Podkarpacie region are interested in taking part in trainings even if the outcome dose not result directly and instantly in the commencement of their career, but leads to conclusion of the necessity of long term education and raising qualifications.

Beneficiaries point out that trainings which provide certificates or certain qualifications, and at the same time are personalized, are badly needed and desired by the trainings participants.

For the unemployed effective training means such training that grants a traineeship or is followed by employment and provide a training benefit. Young unemployed expect mostly specific job training that will enable them to find employment in the region of Podkarpacie or elsewhere. In the majority of cases, elderly persons prefer to gain specific qualifications desired by the specific employer from their current area of residence.

Employed persons are mostly interested in high standard, complex trainings which will combine their general knowledge with the unique training both of hard and soft skills such as interpersonal communication training, advanced language courses, project management, etc. The regional offer does not include such trainings.

In the training offer from the Podkarpackie region, within the OP HC, the evaluator noticed the dominance of the job trainings. Content of trainings realized within different Priorities in fact does not differ, The evaluator did not noticed any specialization as far as the different Priorities and different beneficiaries or topography are concerned. The evaluator noticed, however, that trainings which are composed of different forms of passing knowledge are more efficient than those which are homogenous. For example, training program which comprises workshops, lectures and practice (especially those which end up with some sort of an exam and certificate) are more efficient than those which comprise only lectures.

Training offer is based on the current needs of employers as well as adjusted to the current course of actions of VLO. This opinion was stated during FGI and it indicates that beneficiaries recognize the course of action of VLO which responds to the current labor market needs. In some cases it might be delayed. However this delay is not the result of VLO actions, but of long lasting procedures and schedules, for example restructuring Objectives in the 8.1.2. A good step forward improving this issue would be realization of research within the "Podkarpackie Labor Market Observatory", implemented by the Regional Labor Office in Rzeszow Measure 8.1 "Development of employees and enterprises in the region", Sub-8.1.4 "Predicting economic change," Human Capital Operational Programme.

Evaluator recommends:

5.1 Implementing additional points for complexity of the training.

VI. In Podkarpace region there are groups of final beneficiaries represented to the unsatisfactory extent in the regional component of OP HC.

From the analysis of 454 applications, approved to realization evaluator draw conclusion that, besides 8.1.1 (3rd type of projects), there is no full representativeness of target groups described in the Detailed Description of the Human Capital Priorities Program.

Moreover, the Evaluator discovered that offers earmarked for employed persons with secondary and higher education are very scarce, especially for those who pursue unique abilities and specialized knowledge.

Evaluator recommends:

6.1 Running analysis for estimating the importance of each of the target group pointed in the Detailed Description of the Human Capital Priorities Program.

6.2 Introducing in to evaluation of the Proposals a separate strategic criterion which will promote specific target groups which previously was presented in the insufficient extent (to point such group an analysis of Objectives and Targets realized within the regional component of OPHC in Podkarpace should be carried out).

VII. In the region of Podkarpace there are areas which are presented to the unsatisfactory extent in the implementation of regional component of OP HC

In the context of regional mismatch evaluation the following conclusions were arrived at:

- The most active in making use of opportunities provided by the ESF to fight unemployment and raising qualifications of the regional economy are the following districts: Strzyżowski, Rzeszow and Mielec. The least active in the use of ESF funds is Stalowski district and the cities of Przemyśl and Krosno.
- Most people have benefited from trainings in the regional component of OP HC in the Podkarpackie region in the districts of Mielec, Rzeszow and Strzyżowski and in the city of Rzeszow.
- Most employed final beneficiaries have been trained in the districts of Krosno, Bieszczady, Przemyśl and Mielec. The least active in making use of ESF funds for developing skills of employees were Ropczyce-sędziszowski district and the cities of Przemyśl, and Tarnobrzeg.
- Citizens of the capital city of the region - Rzeszów show moderate interest in raising the qualifications of employees, in the trainings took part 497 people, which is 12% of all participants of 8.1.1. Target within the regional component of OP HC, who finished it till the end of 2009.

- Most of the training funds spent districts strzyżowski, ropczyce-sędziszów and łańcut the least districts lesko, sanok and przemysl.

Therefore, the major challenge for Intermediary Institution of OP HC in Podkarpackie is to make sure that right information concerning OP HC reaches less active districts.

Increase in awareness of the necessary and essential changes in attitude that are needed to get employment, increasing knowledge and qualifications, local integration, tackling the social apathy are very difficult processes which require long-term determination and consistency, but also a clear strategy and operational plans.

The evaluator recommends

- 7.1** It is recommended to carry out a cycle of informational meetings concerning possibilities which OP HC provides in the year 2010 in the areas which are represented to the unsatisfactory extent. The attendance of beneficiaries and potential final beneficiaries at those meetings is highly recommended.
- 7.2** It is recommended to produce in the traditional – paper form as well as in the electronic form accessible via internet - database of best practices which were carried out within the OP HC. Such database should be used to encourage potential final beneficiaries of the areas unsatisfactorily represented in the OP HC to take part in the Program.
- 7.3** It is recommended to organize an open meeting for opinion leaders in Rzeszów whose main task would be to work out a strategy for increase activity in terms of raising qualifications of employed.

VIII. Information policy is carried out well, however, it could be elevated to more sophisticated and detailed level.

Information policy and promotion concerning the implementation of the regional component of OP HC, and the idea of lifelong learning in Podkarpacie region was assessed by all survey respondents as generally positive and very positive. However, depending on the type of involvement of respondents in the implementation of OP HC opinions differ: regional documents of OP HC were evaluated by beneficiaries very highly (such as action plans) as well as promotion via VLO web site. Beneficiaries (source FGI: consisting of beneficiaries who implemented 2 or more projects), however, do not consider informational meetings and information point of OP HC to be carried out/maintained as well as they should be. Therefore, the Evaluator considers those two points as a major challenge for Intermediary Institution of OP HC in Rzeszów in the following period of implementation. Its professionalism should increase as the requirements and needs of beneficiaries for more detailed and sophisticated knowledge will continue to raise.

Beneficiaries pointed that very frequently informational meetings are concentrated only on presenting the general assumptions and principals of the correct application which for beneficiaries who have some experience in applying for funds and support might be unsatisfactory.

Beneficiaries suggest that there should be a cycle of meetings for essential and up-to-date issues concerning regional labor market and HC in region of Podkarpacie, with high intensity, accumulated in time and designed for specific groups of beneficiaries going hand in hand with current ESF call of proposals in the region of Podkarpacie.

Evaluator Recommends

- 8.1** It is recommended to create action plan for informational and promotional activities for the following periods of implementing OP HC in the region of Podkarpacie
- 8.2** Constant training of staff providing information in the information point, concerning database, for example, of entities and institutions which would help to advance financial procedures.

Realizacja projektu Inicjatywa Pracownicza

Zamawiający:

Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie
ul. Lisa Kuli 20, 35-025 Rzeszów

Ewaluator:

SDG Pro-Akademia
ul. Piotrkowska 238, 90-360 Łódź

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy
w Rzeszowie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

